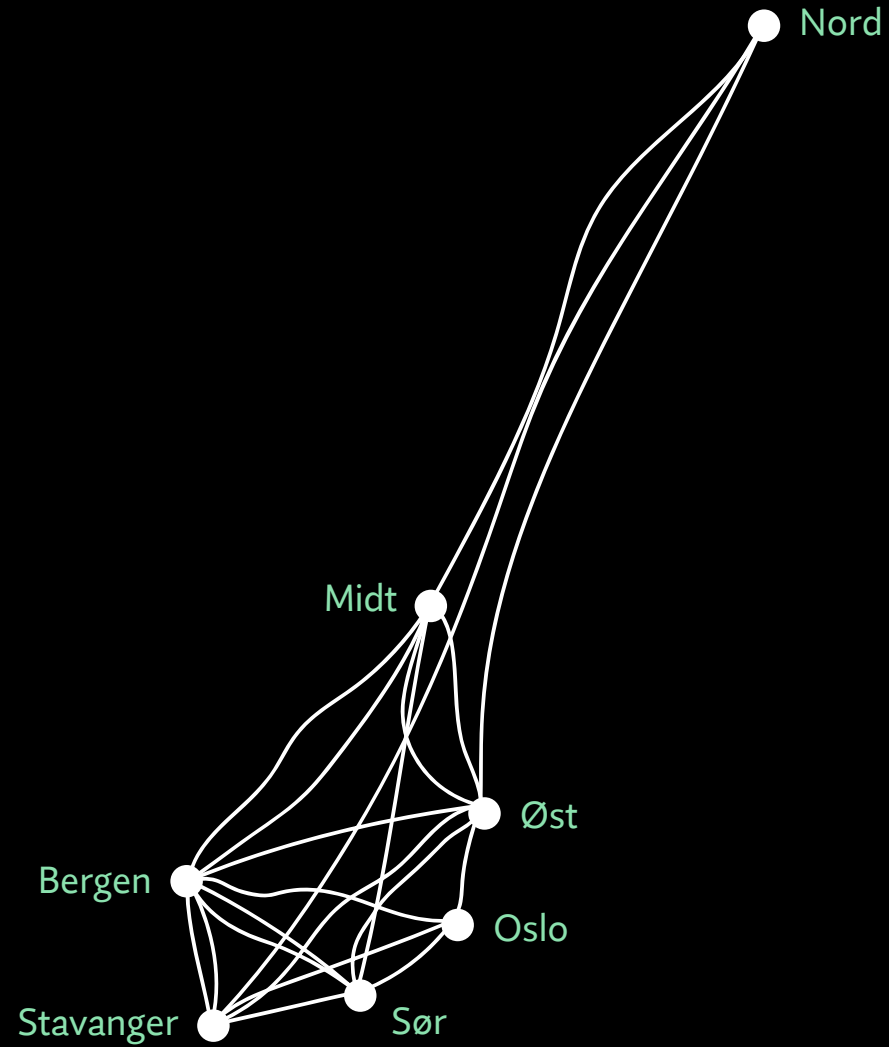

Meld. St. 5 (2024-2025) - Trygghet, fellesskap og verdighet

"Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet"

Inger Lise Leite og Stein Arve Strand KORUS midt
Nettverkssamlinger for kommuner i Trøndelag høsten 2025

Et nettverk av
kompetansesentre

Ny politikk for forebygging, skadereduksjon og behandling

Menneskerettigheter

Ikke-diskriminering

Stigmabekjempelse

Del I: Seks innsatsområder

01

Likebehandling
og retten til helse

02

Overdose-
forebygging

03

Kunnskaps-
basert
forebygging

04

Bruker- og
pårørende-
perspektiv

05

Behandling og
oppfølging

06

Kunnskap og
kompetanse-
utvikling

Del II: Lovproposisjonen § (2026)

Regjeringen foreslår...

Ny straffebestemmelse: Samler regler om bruk, erverv og oppbevaring av små mengder narkotika til egen bruk i legemiddeloven.

Mengdegrensener: Veiledende grenser for hva som regnes som "mindre mengder" foreslås – noe lavere enn dagens nivå.

Over 18 år: Personer med **alvorlig** rusproblem skal normalt få ubetinget påtaleunntatelse eller straffeutmålingsfravall ved mindre narkotikabesittelser. Vurdering av rusproblem: Basert på rusmiddeltype, bruksmønster, inntaksmåte, funksjonsevne og livssituasjon. Rettslig vurdering (ikke politi eller helsepersonell)

Under 18 år: Ungdom skal møtes med betinget påtaleunntatelse og krav om oppmøte ved rådgivende enhet for russaker (RER).

Kommunene gjør mye...

- Folkehelse og forebygging
- Psykisk helse og rus
- Samhandling med spesialisthelsetjenesten
- Lavterskeltilbud og bolig
- Aktivitet og arbeid
- RER (§ 3-9b)
- Oppsøkende arbeid m.m.

Meld. St. 5

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Trygghet, fellesskap og verdighet

Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet Del I
– en ny politikk for forebygging, skadereduksjon
og behandling

Nasjonalt rusmiddelforebyggende program for barn og unge

Formål:

... å forebygge rusmiddelbruk blant barn og unge og begrense skadene som rusmiddelbruk kan medføre, gjennom å implementere kunnskapsbaserte verktøy og metodikk hos aktører med ansvar for rusforebygging." (5.6)

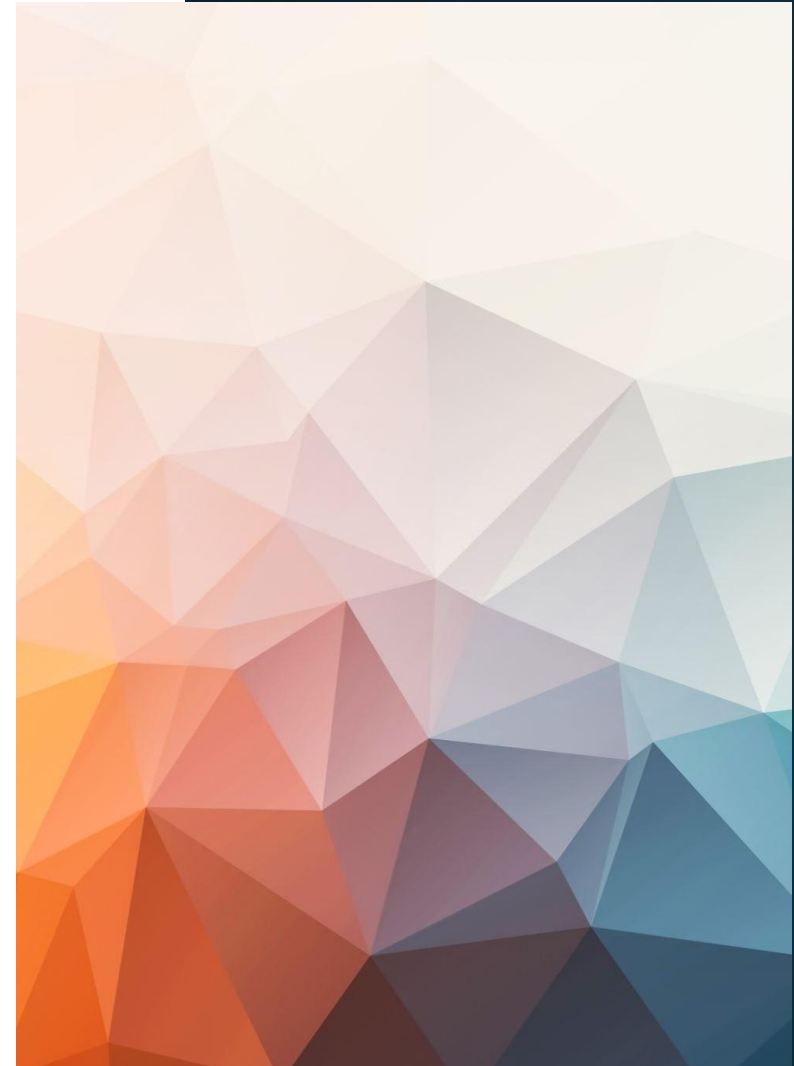
Faggruppe 2023–2024

Tiltak med god evidens

Kunnskapsgrunnlag for norsk
kontekst

Styrke kunnskapsformidling

Gi ungdom og foreldre bedre
tilgang til informasjon om
rusmiddelrelaterte skader

Nasjonalt rusmiddelforebyggende program

Ledes av Hdir.
Samarbeid med
KORUS, FHI, Bufdir,
Udir og
Politidirektoratet

Innhold:
Tiltak, pilotering,
kunnskapsformidling
og evaluering

Når:
Gradvis
implementering fra
høsten 2024

HOVEDOMRÅDER i programmet

- 1) **Øke bruk av kunnskapsbaserte tiltak** – utvikle og dele relevant kunnskap for norsk kontekst.
- 2) **Fremme kunnskapsbasert metodikk** – tilrettelegge for bruk av EUPC.
- 3) **Styrke formidling** – kampanjer rettet mot barn, ungdom og foresatte.
- 4) **Utvikle tiltak** – bygge en portefølje som kan testes og implementeres.
- 5) **Pilotering lokalt** – prøve ut tiltak som grunnlag for videre utvikling.
- 6) **Implementering nasjonalt** – rulle ut prioriterte tiltak bredt.

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

Systematisk gjennomgang av tilgjengelig evidens

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

World Health Organization

International Standards on Drug Use Prevention

Second updated edition

Review of National Preventive Systems (RePS)

Verktøy for å vurdere samsvar mellom internasjonale standarder og nasjonale tiltak

Norge har bidratt til utformingen av systemet og vært pilotland

Review of National Prevention Systems based on the UNODC/WHO International Standards on Drug Use Prevention

Final report of the pilot in Norway

CH·A·M·P·S

Children Amplified Prevention Services

CHAMPS - Internasjonalt system utviklet av FN's kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC)

Designet for å styrke **systematisk, kunnskapsbasert forebygging i kommuner**

Formål:

- Redusere risikoatferd og rusmiddelbruk blant barn og unge
- Styrke kommunenes helhetlige forebyggingsarbeid
- Teste tilpasning, effekt og skalerbarhet i norsk kontekst

Pilot i Norge:

- Én bydel i Oslo og **én kommune i Trøndelag**
- Tilskuddsmidler fra H.dir (lyses ut snart)
- Ledes av helsedirektoratet og KORUS i samarbeid med UNODC

Pilotkommunen får

1. Systematisk kartlegging og evaluering

Piloten innebærer bruk av **RePS-indikatorer**, som gjør det mulig å:

- Kartlegge kommunens eksisterende forebyggingssystemer.
- Identifisere hull eller behov for styrking.

2. Kompetanseheving hos ansatte

- Opplæring i forebygging basert på internasjonal forskning.
- Mulighet til å bygge tverrfaglig samarbeid på tvers av helse, skole, barnevern og kultur/fritid.

3. Bedre forebygging og tidlig innsats

- Styrke innsatsen for å utsette alkohol- og rusdebut blant barn og unge.
- Forebygge problemer før de oppstår, i tråd med folkehelseperspektivet.

4. Bidra inn i et internasjonalt samarbeid

- Samarbeid med UNODC og andre pilotland

5. Om videre finansiering...

- Bistand til implementering og evaluering av evidensbaserte innsatser og tiltak

Kontaktperson: Renate K. Vesterbekkmo – renate.vesterbekkmo@stolav.no

European Prevention Curriculum (EUPC)

Utviklet av EUDA, basert på internasjonale standarder

Målgruppe:
beslutningstakere,
opinionsdannere
policyutformere

Innhold: epidemiologi,
skole- og familiebasert
forebygging, miljøtiltak,
evaluering

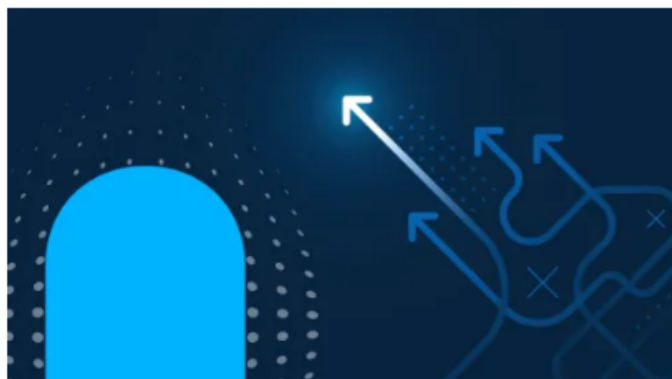
Norsk oversettelse
tilgjengelig – KORUS tilbyr
opplæring

European Prevention Curriculum

En håndbok for beslutningstakere,
opinionsdannere og policyutformere
i evidensbasert rusmiddelforebygging

Best practice

The content in this section is aimed at anyone involved in planning, implementing or making decisions about health and social responses.

Best practice →

In this section

[Evidence database](#)

[European Prevention Curriculum \(EUPC\)](#)

[Evaluations Instrument Bank \(EIB\)](#)

[Standards and guidelines](#)

[Xchange prevention registry](#)

Quick links

[Health and social responses to drug problems: a European guide](#)

[Healthy Nightlife Toolkit \(HNT\)](#)

[List of EUPC trainers](#)

[PLATO training platform \(login required\)](#)

[Prevention toolkit](#)

[Subscribe to the 'Best practice' newsletter](#)

... og videre?